

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 16ης Νοεμβρίου 2011 *

Στην υπόθεση C-548/09 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2009,

Bank Melli Iran, με έδρα την Τεχεράνη (Ιράν), εκπροσωπούμενη από τον L. Defalque, avocat,

ανααιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, εκπροσωπούμενο από τους M. Bishop και R. Szostak,

καθού πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

η **Γαλλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από την E. Belliard, καθώς και από τους G. de Bergues, L. Butel και E. Ranaivoson,

το **Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας**, εκπροσωπούμενο από τον S. Hathaway, επικουρούμενο από τον D. Beard, barrister,

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους S. Boelaert και M. Κωνσταντινίδη,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, A. Prechal, προέδρους τμήματος, A. Rosas (εισηγητή), R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, E. Juhász, D. Šváby, M. Berger και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: R. Žežek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Μαρτίου 2011,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 28ης Ιουνίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Bank Melli Iran, ιρανική τράπεζα που ελέγχεται από το Ιρανικό Δημόσιο, ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση που εξέδωσε στις 14 Οκτωβρίου 2009 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [νυν Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης] στην υπόθεση T-390/08, Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2009, σ. II-3967, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως που άσκησε η εν λόγω τράπεζα κατά του σημείου 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της αποφάσεως 2008/475/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, περί εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 163, σ. 29, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), καθόσον αφορά την Bank Melli Iran και τα υποκαταστήματά της.

Το νομικό πλαίσιο

Τα ψηφίσματα 1737 (2006) και 1747 (2007) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών

- 2 Για να ασκηθεί πίεση στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν ώστε η τελευταία αυτή να παύσει τόσο τις πυρηνικές δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως όσο και την ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων (στο εξής: διάδοση των πυρηνικών όπλων), το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: Συμβούλιο Ασφαλείας) εξέδωσε στις 23 Δεκεμβρίου 2006 το ψήφισμα 1737 (2006), το

παράρτημα του οποίου απαριθμεί σειρά προσώπων και οντοτήτων που, κατά το Συμβούλιο Ασφαλείας, εμπλέκονταν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων και των οποίων τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι (στο εξής: κεφάλαια) έπρεπε να δεσμευτούν. Ο κατάλογος που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του ψηφίσματος 1737 (2006) επικαιροποιήθηκε στη συνέχεια με πολυάριθμα ψηφίσματα, και, μεταξύ άλλων, με το ψηφίσμα 1747 (2007) του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 24ης Μαρτίου 2007, με το οποίο δεσμεύθηκαν τα κεφάλαια της ιρανικής τράπεζας Bank Sepah και της θυγατρικής της στο Ηνωμένο Βασίλειο, της Bank Sepah International plc. Το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν έχει επιβάλει τη δέσμευση των κεφαλαίων της αναιρεσείουσας.

Η κοινή θέση 2007/140/ΚΕΠΠΑ

- 3 Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, η απόφαση 1737 (2006) εφαρμόστηκε με την κοινή θέση 2007/140/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 61, σ. 49).
- 4 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της κοινής θέσεως 2007/140 έχει ως εξής:

«[Δεσμεύονται] όλα τα κεφάλαια [...] που ευρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή υπό τον έλεγχο, άμεσο ή έμμεσο:

- α) προσώπων και οντοτήτων που ορίζονται στο παράρτημα [του ψηφίσματος 1737 (2006)], καθώς και άλλων προσώπων και οντοτήτων που ορίζονται από το Συμβούλιο Ασφαλείας ή από την επιτροπή [κυρώσεων], σύμφωνα με την παράγραφο 12 [του ψηφίσματος 1737 (2006)]. τα εν λόγω πρόσωπα και οντότητες απαριθμούνται στο παράρτημα I,

- β) προσώπων ή οντοτήτων που δεν καλύπτονται από το παράρτημα Ι που ασχολούνται, ή έχουν άμεση σχέση με, ή υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων και με παράνομα μέσα, τις ικανές να συντελέσουν στην εξάπλωση πυρηνικές δραστηριότητες του Ιράν ή την ανάπτυξη φορέων πυρηνικών όπλων, ενεργούν εξ ονόματός τους ή υπό την εποπτεία τους, ή οντοτήτων οι οποίες ανήκουν στην ιδιοκτησία τους ή είναι υπό τον έλεγχό τους, που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ [...].»
- 5 Η αναιρεσείουσα δεν μνημονεύεται στα παραρτήματα της κοινής θέσεως 2007/140.

Ο κανονισμός (ΕΚ) 423/2007

- 6 Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το ψήφισμα 1737 (2006) εφαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 423/2007, της 19ης Απριλίου 2007, σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 103, σ. 1), που εκδόθηκε βάσει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ και αφορά την κοινή θέση 2007/140, και του οποίου το περιεχόμενο είναι κατ' ουσίαν παρόμοιο με εκείνο της εν λόγω κοινής θέσεως, καθόσον στο παράρτημα του κανονισμού αυτού συμπεριλαμβάνονται τα ίδια ονόματα οντοτήτων και φυσικών προσώπων.
- 7 Το άρθρο 5 του κανονισμού 423/2007 απαγορεύει ορισμένες συναλλαγές με πρόσωπα ή οντότητες στο Ιράν ή προς χρήση στη χώρα αυτή.

8 Το άρθρο 7 του κανονισμού 423/2007 έχει ως εξής:

«1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια [...] που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα IV. Το παράρτημα IV περιλαμβάνει τα πρόσωπα, τις οντότητες και τους οργανισμούς που ορίζει το Συμβούλιο Ασφαλείας [...] ή η επιτροπή κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 12 [του ψηφίσματος] 1737 (2006) του Συμβουλίου Ασφαλείας [...].

2. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια [...] που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα V. Το παράρτημα V περιλαμβάνει τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τις οντότητες και τους οργανισμούς, που δεν καλύπτονται από το παράρτημα IV, τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσεως 2007/140[...], έχουν αναγνωρισθεί ότι:

- α) συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στο Ιράν για τις ευαίσθητες πυρηνικές του δραστηριότητες όσον αφορά τη διάδοση πυρηνικών όπλων· ή
- β) συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στο Ιράν για την ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων· ή
- γ) ενεργούν, εξ ονόματος ή υπό την καθοδήγηση, προσώπου, οντότητας ή οργανισμού που αναφέρονται στα στοιχεία α' ή β'· ή

δ) είναι νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμοί οι οποίοι τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο προσώπου, οντότητας ή οργανισμού που αναφέρονται στα στοιχεία α' ή β', συμπεριλαμβανομένου με παράνομα μέσα.

3. Κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα IV και V.

4. Απαγορεύεται η συμμετοχή, εν γνώσει και εκ προθέσεως, σε δραστηριότητες που έχουν ως άμεσο ή έμμεσο στόχο ή αποτέλεσμα την καταστρατήγηση των μέτρων που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3.»

9 Η αναιρεσείουσα δεν μνημονεύεται στα παραρτήματα του κανονισμού 423/2007.

10 Τα άρθρα 8 και 9 του κανονισμού 423/2007 προβλέπουν τη δυνατότητα ελευθέρωσης ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων για την εκτέλεση δικαστικής, διοικητικής ή διαιτητικής δεσμεύσεως ή αποφάσεως, ή ακόμη για την εξόφληση ληξιπρόθεσμου χρέους. Το άρθρο 10 του κανονισμού αυτού προβλέπει τη δυνατότητα ελευθέρωσης ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων προκειμένου να πραγματοποιηθούν, υπό τον έλεγχο της αρμόδιας αρχής, ορισμένες δαπάνες, όπως οι είναι οι αναγκαίες για την κάλυψη βασικών αναγκών των προσώπων των οποίων τα κεφάλαια δεσμεύθηκαν ή εκείνες που καταβάλλονται για την παροχή νομικών υπηρεσιών.

11 Το άρθρο 13 του κανονισμού 423/2007 επιβάλλει στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και οντότητες την υποχρέωση να παρέχουν διάφορες πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές και να συνεργάζονται με αυτές.

12 Το άρθρο 15, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, καταρτίζει, επανεξετάζει και τροποποιεί τον κατάλογο των προσώπων και οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, και τούτο σε πλήρη συμφωνία με τις αποφάσεις του Συμβουλίου όσον αφορά το παράρτημα II της κοινής θέσεως 2007/140[...]. Ο κατάλογος του παραρτήματος V επανεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ανά δωδεκάμηνο.

3. Το Συμβούλιο προσδιορίζει τους ατομικούς και ειδικούς λόγους για τις αποφάσεις που λαμβάνει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 και τους γνωστοποιεί στα οικεία πρόσωπα, οντότητες και οργανισμούς.»

13 Το άρθρο 16 του κανονισμού 423/2007 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεων του κανονισμού.

Το ψήφισμα 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας

14 Όπως προκύπτει από το σημείο 10 του ψηφίσματος 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 3ης Μαρτίου 2008, το όργανο αυτό κάλεσε «όλα τα κράτη να επαγρυπνούν όσον αφορά τις δραστηριότητες των χρηματοοικονομικών οργανισμών που βρίσκονται στην επικράτειά τους με όλες τις τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στο Ιράν, ειδικότερα την Banque Melli και την Banque Saderat, καθώς και τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές τους στο εξωτερικό, ώστε οι δραστηριότητες αυτές να μη συμβάλουν στις δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως ή στην ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων».

Η κοινή θέση 2008/479/ΚΕΠΠΑ

- 15 Η κοινή θέση 2008/479/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, για τροποποίηση της κοινής θέσεως 2007/140 (ΕΕ L 163, σ. 43), μεταξύ άλλων, αντικατέστησε το παράρτημα II της τελευταίας αυτής κοινής θέσεως. Το παράρτημα αυτό περιέχει πίνακα Α, με τίτλο «Φυσικά πρόσωπα», και πίνακα Β, με τίτλο «Οντότητες».
- 16 Μολονότι το ψήφισμα 1803 (2008) δεν επέβαλε τη δέσμευση των κεφαλαίων της Melli Bank και της Bank Melli Iran, εντούτοις, το μέτρο αυτό προβλέπεται από την κοινή θέση 2008/479. Συγκεκριμένα, ο πίνακας Β, σημείο 5, του παραρτήματος της τελευταίας αυτής κοινής θέσεως περιλαμβάνει, στην πρώτη στήλη με τίτλο «Όνομα», τα κατωτέρω στοιχεία:

«Τράπεζα Melli, Melli Bank Iran και όλα τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές της

α) Melli Bank plc

β) Bank Melli Iran Zao».

- 17 Στη δεύτερη στήλη, με τίτλο «Αναγνωριστικά στοιχεία», αναγράφεται η διεύθυνση που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις ενδιαφερόμενες τράπεζες.

- 18 Η τρίτη στήλη, με τίτλο «Αιτιολογία», περιέχει το ακόλουθο κείμενο:

«Παρέχει ή προσπαθεί να παράσχει χρηματοοικονομική βοήθεια σε εταιρίες οι οποίες ενέχονται στην παραγωγή προϊόντων ή προμηθεύουν προϊόντα για τα πυρηνικά και πυραυλικά προγράμματα του Ιράν (AIO, SHIG, SBIG, AEOI, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company and DIO). Η Τράπεζα Mellī ενεργεί ως ενδιάμεσος που διευκολύνει τις ευαίσθητες δραστηριότητες του Ιράν. Έχει διευκολύνει πολυάριθμες αγορές ευαίσθητων υλικών για τα πυρηνικά και πυραυλικά προγράμματα του Ιράν. Έχει παράσχει διάφορες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε οντότητες που συνδέονται με την πυρηνική και την πυραυλική βιομηχανία του Ιράν, μεταξύ άλλων άνοιγμα πιστωτικών επιστολών και διατήρηση λογαριασμών. Πολλές από τις προαναφερόμενες εταιρίες κατονομάζονται στα ψηφίσματα 1737 και 1747 του [Συμβουλίου Ασφαλείας].»

- 19 Στην τέταρτη στήλη, με τίτλο «Ημερομηνία καταχώρισης», αναγράφεται η ημερομηνία «23.6.2008».

Η προσβαλλόμενη απόφαση

- 20 Στις 23 Ιουνίου 2008 εκδόθηκε και η προσβαλλόμενη απόφαση από το Συμβούλιο. Το παράρτημα της αποφάσεως αυτής αντικαθιστά το παράρτημα V του κανονισμού 423/2007. Περιλαμβάνει τον πίνακα A, με τίτλο «Φυσικά πρόσωπα», και τον πίνακα B, με τίτλο «Νομικά πρόσωπα, οντότητες και οργανισμοί», οι οποίοι αποτελούνται αμφότεροι από τις ίδιες στήλες που περιέχει και το παράρτημα της κοινής θέσεως 2008/479. Η αναιρεσείουσα είναι καταχωρισμένη στο σημείο 4 του εν λόγω πίνακα B. Τα στοιχεία εξατομίκευσης της αναιρεσείουσας είναι πανομοιότυπα με τα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα της κοινής θέσεως 2008/479. Η προσβαλλόμενη απόφαση δημοσιεύθηκε στις 24 Ιουνίου 2008 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

- 21 Στις 25 Ιουνίου 2009 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* η ανακοίνωση προς τα πρόσωπα, τις οντότητες, και τους φορείς που έχουν περιληφθεί στον κατάλογο προσώπων, οντοτήτων και φορέων στους οποίους εφαρμόζεται το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 (παράρτημα V) (ΕΕ 2009, C 145, σ. 1). Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, ο κατάλογος αυτός επανεξετάζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ανά δωδεκάμηνο. Προς τον σκοπό αυτό, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, οντότητες και φορείς μπορούν να υποβάλουν στο Συμβούλιο αίτηση επανεξετάσεως της αποφάσεως περί εγγραφής τους στον ανωτέρω κατάλογο, επισυνάπτοντας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Οι σχετικές αιτήσεις έπρεπε να αποσταλούν στο Συμβούλιο εντός ενός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσής της ανακοινώσεως αυτής.

Η προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Σεπτεμβρίου 2008, η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά του σημείου 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως, ζητώντας από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει το εν λόγω σημείο 4 καθόσον αφορά τόσο αυτήν όσο και τις θυγατρικές της και τα υποκαταστήματά της·
 - επικουρικώς, να διαπιστώσει ότι στην υπό κρίση υπόθεση δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 7, παράγραφος 2, και 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, και·
 - εν πάση περιπτώσει, να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

- 23 Επετράπη στην Γαλλική Δημοκρατία, στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να παρέμβουν ενώπιον του Πρωτοδικείου προς υποστήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου για την απόρριψη της προσφυγής.
- 24 Προς στήριξη των αιτημάτων της, η προσφεύγουσα (και νυν αναιρεσείουσα) προέβαλε πέντε λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλούνταν από παράβαση ουσιώδους τύπου, από παραβίαση της Συνθήκης ΕΚ, των σχετικών με την εφαρμογή της κανόνων δικαίου και του άρθρου 7, παράγραφος 2, της κοινής θέσεως 2007/140, από κατάχρηση εξουσίας καθώς και από έλλειψη νομικής βάσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλούνταν από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισεως. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αντλούνταν από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αντλούνταν από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας καθώς και από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που απορρέει από το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007. Ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως αντλούνταν από αναρμοδιότητα του Συμβουλίου να επιβάλλει «ποινικές κυρώσεις» όπως η δέσμευση κεφαλαίων, στο πλαίσιο της Συνθήκης.
- 25 Εκ προοιμίου και πριν από την εξέταση των προβαλλόμενων λόγων, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε, με τις σκέψεις 35 έως 37 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις αρχές που έχουν εφαρμογή στον δικαστικό έλεγχο.
- 26 Εν συνεχεία, το Πρωτοδικείο εξέτασε και απέρριψε καθέναν από τους προβληθέντες λόγους ακυρώσεως καθώς και την προσφυγή στο σύνολό της.

Αιτήματα των διαδίκων

- 27 Η Bank Melli Iran ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,

- να δεχτεί τα αιτήματα που η αναιρεσείουσα προέβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου, και

 - να καταδικάσει το αναιρεσίβλητο στα δικαστικά έξοδα της πρωτόδικης και της κατ' αναίρεση διαδικασίας.
- 28 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 29 Η Γαλλική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως,

 - να προβεί σε αντικατάσταση σκεπτικού, όσον αφορά τις σκέψεις 86 έως 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με τις οποίες η απόφαση αυτή έκρινε ότι το Συμβούλιο όφειλε να κοινοποιήσει ατομικώς στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και οντότητες τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων που ελήφθησαν δυνάμει του κανονισμού 423/2007, και

 - να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 30 Το Ηνωμένο Βασίλειο ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως.

31 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να διαπιστώσει ότι κανένας από τους λόγους που επικαλείται η αναιρεσείουσα δεν είναι ικανός να επιφέρει την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως·

- κατά συνέπεια, να απορρίψει την αίτηση αναίρέσεως.

Οι λόγοι αναίρέσεως και τα επιχειρήματα των διαδίκων

32 Η Bank Melli Iran προβάλλει τρεις κύριους και τρεις επικουρικούς λόγους αναίρέσεως.

33 Από τους λόγους αναίρέσεως, ο πρώτος αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο στην οποία φέρεται ότι υπέπεσε το Πρωτοδικείο κρίνοντας ότι η υποχρέωση ατομικής κοινοποίησης της προσβαλλομένης πράξεως δεν συνιστά ουσιώδη τύπο καθώς και από εσφαλμένη αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ο δεύτερος στηρίζεται σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία των νομικών βάσεων του κανονισμού 423/2007 καθώς και σε εσφαλμένη αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, και ο τρίτος αντλείται από παράβαση της υποχρέωσεως αιτιολογήσεως των πράξεων, από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και από παραβίαση της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

34 Επικουρικώς, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 υποπίπτοντας σε αντίφαση, δεύτερον, ότι υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως σχετικά με το δικαίωμα ιδιοκτησίας της αναιρεσείουσας και, τρίτον, ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως περί τα πραγματικά περιστατικά, εγγράφοντας και διατηρώντας την αναιρεσείουσα στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης ατομικής κοινοποιήσεως και από εσφαλμένη αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

35 Ο συγκεκριμένος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 86 έως 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«86 Αντιθέτως, δεν μπορεί να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός του Συμβουλίου, υποστηριζόμενου από τους παρεμβαίνοντες, ότι το θεσμικό αυτό όργανο εκπλήρωσε την υποχρέωση γνωστοποίησης της αιτιολογίας στην προσφεύγουσα μέσω της δημοσίευσής της προσβαλλομένης αποφάσεως στην Επίσημη Εφημερίδα. Συγκεκριμένα, μια απόφαση όπως η προσβαλλόμενη, η οποία θεσπίζει μια τροποποιημένη έκδοση του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007, παράγει αποτελέσματα *erga omnes*, εφόσον απευθύνεται σε ένα σύνολο παραληπτών που καθορίζεται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, οι οποίοι υποχρεούνται να δεσμεύσουν τα κεφάλαια των οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του εν λόγω παραρτήματος. Εντούτοις, η απόφαση αυτή δεν έχει αποκλειστικώς γενικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι η δέσμευση των κεφαλαίων αφορά ονομαστικώς οριζόμενες οντότητες, που θίγονται άμεσα και ατομικά από τα ατομικά μέτρα που θεσπίστηκαν ως προς αυτές (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, αποφάσεις [του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, C-402/05 P και C-415/05 P, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-6351, σκέψεις 241 και 244, και του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2006, T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2006, σ. II-4665], σκέψη 98). Επιπλέον, η δέσμευση των κεφαλαίων έχει σημαντικές συνέπειες για τις ενδιαφερόμενες οντότητες, καθόσον το μέτρο αυτό είναι ικανό να περιορίσει την άσκηση των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων. Υπό τις περιστάσεις αυτές, λαμβανομένης υπόψη της [...] ανάγκης να διασφαλιστεί η τήρηση των δικαιωμάτων αυτών, που συνιστούν συγχρόνως ουσιαστικά και διαδικαστικά δικαιώματα, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο οφείλει, στο μέτρο του δυνατού, να γνωστοποιεί στις ενδιαφερόμενες οντότητες, μέσω ατομικής κοινοποίησης, τα μέτρα της δεσμεύσεως των κεφαλαίων τους.

87 Τα επιχειρήματα που προβάλλει το Συμβούλιο δεν αναιρούν το συμπέρασμα αυτό. Συγκεκριμένα, πρώτον, το γεγονός ότι η ατομική κοινοποίηση είναι αδύνατη σε ορισμένες περιπτώσεις είναι ανεξάρτητο από το συμφέρον που έχουν οι

οντότητες για την κοινοποίηση αυτή και επομένως δεν ασκεί επιρροή στην περίπτωση κατά την οποία η διεύθυνση της ενδιαφερόμενης οντότητας είναι γνωστή. Δεύτερον, ο κανόνας ότι άγνοια νόμου δεν δικαιολογείται δεν μπορεί να προβληθεί κατά της προσφεύγουσας, λαμβανομένου υπόψη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει, ως προς την τράπεζα αυτή, τη φύση ατομικής πράξεως. Τρίτον, η διάκριση που επικαλείται το Συμβούλιο όσον αφορά τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της καταστολής της τρομοκρατίας είναι αλυσιτελής, καθόσον ο δυσφημιστικός ή μη χαρακτήρας της παρατιθέμενης αιτιολογίας μπορεί ενδεχομένως να ασκήσει επιρροή μόνον προκειμένου να εκτιμηθεί η σκοπιμότητα της δημοσίευσής της αιτιολογίας στην Επίσημη Εφημερίδα. Αντιθέτως, η απαίτηση ατομικής κοινοποίησης των μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων απορρέει από το ότι τα εν λόγω μέτρα επηρεάζουν ατομικά και σημαντικά τα δικαιώματα των ενδιαφερόμενων οντοτήτων. Δεδομένου όμως ότι τα αποτελέσματα των μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων που λαμβάνονται δυνάμει του κανονισμού 423/2007 και των μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της καταστολής της τρομοκρατίας είναι συγκρίσιμα, πρέπει και στις δύο περιπτώσεις τα εν λόγω μέτρα να γνωστοποιούνται στις ενδιαφερόμενες οντότητες κατά τον ίδιο τρόπο.

- 88 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο δεν τήρησε την υποχρέωση γνωστοποίησης της αιτιολογίας της προσβαλλομένης απόφασης στην προσφεύγουσα, υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, καθόσον δεν της κοινοποίησε ατομικώς την εν λόγω απόφαση, παρά το γεγονός ότι από το περιεχόμενο της πράξης αυτής προκύπτει ότι το θεσμικό όργανο γνώριζε τη διεύθυνση στην οποία η προσφεύγουσα έχει την έδρα της.
- 89 Εντούτοις, από τα παραρτήματα της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων που υπέβαλε η προσφεύγουσα στην υπόθεση T-390/08 R προκύπτει ότι, με επιστολή της 24ης Ιουνίου 2008, η γαλλική Επιτροπή Τραπεζών πληροφόρησε το υποκατάστημα της προσφεύγουσας στο Παρίσι σχετικά με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως και τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα την ίδια ημέρα. Επομένως, η προσφεύγουσα ενημερώθηκε εγκαίρως και επισήμως για την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως καθώς και για το ότι μπορούσε να αναζητήσει την αιτιολογία της στην Επίσημη Εφημερίδα. Άλλωστε, φαίνεται ότι η προσφεύγουσα όντως συμβουλευτήκε το περιεχόμενο της εν λόγω αποφάσεως, καθόσον επισύναψε στο δικόγραφο της προσφυγής της αντίγραφο της αποφάσεως αυτής.

90 Υπό τις εξαιρετικές αυτές περιστάσεις, συνάγεται ότι το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν γνωστοποίησε την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως στην προσφεύγουσα μέσω ατομικής κοινοποίησης δεν είχε ως αποτέλεσμα να στερηθεί η προσφεύγουσα από τη δυνατότητα να πληροφορηθεί εγκαίρως την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως και να εκτιμήσει το βάσιμο του μέτρου της δεσμεύσεως των κεφαλαίων της που ελήφθη εναντίον της. Κατά συνέπεια, η παράλειψη του Συμβουλίου δεν δικαιολογεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.»

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ³⁶ Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον δεν έκρινε ότι η υποχρέωση ατομικής γνωστοποίησης που απορρέει από το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 συνιστά ουσιώδη τύπο του οποίου η παράλειψη συνεπάγεται την ακύρωση της πράξεως, και καθόσον η συλλογιστική που ακολούθησε βαρύνεται με εσφαλμένη αιτιολογία για.
- ³⁷ Υπογραμμίζει ότι, κατά το άρθρο 254 ΕΚ, οι ατομικές αποφάσεις αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία κοινοποίησής τους. Η κοινοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως ήταν κατά μείζονα λόγο σημαντική καθόσον δεν παρασχέθηκε η δυνατότητα στην αναιρεσείουσα να διατυπώσει την άποψή της πριν την έκδοση της αποφάσεως αυτής.
- ³⁸ Η αναιρεσείουσα, παραθέτοντας την απόφαση της 8ης Ιουλίου 1999, C-227/92 P, Hoechst κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. I-4443), υποστηρίζει ότι η κοινοποίηση της αποφάσεως συνιστά ουσιώδη τύπο η παράβαση του οποίου είναι λόγος απόλυτης ακυρότητας της πράξεως. Η ακυρότητα αυτή δεν θεραπεύεται από ενδεχόμενη ενημέρωση του αποδέκτη της πράξεως από άλλο πρόσωπο ή οντότητα. Επομένως, κατά την αναιρεσείουσα, η ανακοίνωση της προσβαλλομένης αποφάσεως η οποία πραγματοποιήθηκε από τη γαλλική Επιτροπή Τραπεζών δεν ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις περί κοινοποίησης που επιβάλλει ο κανονισμός 423/2007.

- 39 Πλην της παραβάσεως του ουσιώδους τύπου, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι στήριξε σε εσφαλμένη αιτιολογία την απόφασή του κρίνοντας ότι η πληροφορόρηση που παρέσχε στην αναιρεσείουσα η γαλλική Επιτροπή Τραπεζών θεραπεύει την ακυρότητα και αποφαινόμενο ότι η εκ μέρους του Συμβουλίου παράλειψη αιτιολογήσεως μπορούσε να δικαιολογηθεί από «εξαιρετικές περιστάσεις», μολονότι η μη κοινοποίηση βλαπτικής πράξεως συνιστά παράβαση κανόνα δημοσίας τάξεως του δικαίου της Ένωσης.
- 40 Η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή αμφισβητούν τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου και προτείνουν στο Δικαστήριο να προβεί σε αντικατάσταση σκεπτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 δεν κατέστη αναγκαία η ατομική κοινοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως ενώ ανάλογη υποχρέωση δεν προκύπτει ούτε και από το πρωτογενές δίκαιο. Επομένως, με τη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κακώς το Πρωτοδικείο απαίτησε από το Συμβούλιο να προβεί σε ατομική κοινοποίηση.
- 41 Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή υπογραμμίζουν τον κανονιστικό χαρακτήρα που έχει μια απόφαση περί δεσμεύσεως κεφαλαίων. Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι το Πρωτοδικείο, παρά τη συλλογιστική που ανέπτυξε σχετικά με την υποχρέωση κοινοποιήσεως, δεν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τελικώς η επίδικη πράξη συνιστά απόφαση και όχι κανονισμό.
- 42 Η Γαλλική Δημοκρατία αμφισβητεί επιπλέον τη σύγκριση στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μεταξύ ενός μέτρου δεσμεύσεως των κεφαλαίων που θεσπίζεται στο πλαίσιο της αποτροπής της διαδόσεως πυρηνικών όπλων, το οποίο στρέφεται κατά τρίτων χωρών, και ενός μέτρου που λαμβάνεται στο πλαίσιο καταστολής της τρομοκρατίας, το οποίο θίγει ιδιώτες και οντότητες που δρουν αυτοτελώς. Ποτέ δεν υποστηρίχθηκε ότι κύρωση στρεφόμενη κατά τρίτης χώρας πρέπει να κοινοποιείται ατομικώς στην οικεία χώρα. Η διαφορά των επιδιωκόμενων σκοπών αντικατοπτρίζεται μάλιστα και στη διαφορά νομικών βάσεων, καθόσον ο κανονισμός 423/2007 εκδόθηκε δυνάμει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ, ενώ τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο καταστολής της τρομοκρατίας στηρίζονται στο άρθρο 308 ΕΚ.

- 43 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η κοινοποίηση των μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων των προσώπων που συνδέονται με την τρομοκρατία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις υποδείξεις της σκέψης 147 της προπαρατεθείσας αποφάσεως του Πρωτοδικείου Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου, δηλαδή, προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο να θιγούν τα έννομα συμφέροντα των προσώπων αυτών, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* δημοσιεύεται μόνο μία γενική αιτιολογία της αποφάσεως, ενώ η ειδική και συγκεκριμένη αιτιολογία τους κοινοποιείται ατομικώς.
- 44 Το Ηνωμένο Βασίλειο υπενθυμίζει ότι η κοινοποίηση εξυπηρετεί τον σκοπό ενημερώσεως του αποδέκτη της αποφάσεως ενώ του παρέχει τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή. Εν προκειμένω, όσον αφορά τη δέσμευση κεφαλαίων, προηγούμενη κοινοποίηση δεν κατέστη δυνατή λαμβανομένου υπόψη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος αιφνιδιασμού. Το άρθρο 254 ΕΚ δεν διευκρινίζει τη μορφή που πρέπει να λαμβάνει η κοινοποίηση. Συναφώς, το Ηνωμένο Βασίλειο εκτιμά ότι ανακοίνωση που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* κατά τον ίδιο χρόνο με την απόφαση προσελκύει επαρκώς την προσοχή. Εν πάση περιπτώσει, τα αποτελέσματα της εφαρμογής της αποφάσεως γίνονται αμέσως αισθητά στην ενδιαφερόμενη οντότητα. Στην υπό κρίση υπόθεση, το γαλλικό υποκατάστημα της αναιρεσείουσας ενημερώθηκε για την προσβαλλόμενη απόφαση, οπότε κατέστη δυνατό στην αναιρεσείουσα να ασκήσει προσφυγή. Το Ηνωμένο Βασίλειο, όπως και το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή υπογραμμίζουν ότι η αναιρεσείουσα ουδεμία ζημία υπέστη από τη μη κοινοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 45 Επισημαίνεται, πρώτον, ότι, παρά τον τίτλο της, η προσβαλλόμενη απόφαση έχει την ίδια φύση με αυτήν του κανονισμού. Περιέχει μόνον ένα παράρτημα, το οποίο αντικαθιστά το παράρτημα V του κανονισμού 423/2007. Το αποτέλεσμα όμως του παραρτήματος αυτού καθορίζεται στο άρθρο 19, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού που προβλέπει ότι ο εν λόγω κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος, κατ' απόλυτη αντιστοιχία προς τα αποτελέσματα του κανονισμού που προβλέπει το άρθρο 249 ΕΚ.

- 46 Κατά συνέπεια, καταρχήν, η Συνθήκη επιβάλλει όχι απλώς την κοινοποίηση της πράξεως αυτής, αλλά τη δημοσίευσή της, σύμφωνα με το άρθρο 254, παράγραφοι 1 και 2, ΕΚ.
- 47 Δεύτερον, όσον αφορά, ειδικότερα, το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, υπενθυμίζεται ότι από την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας προκύπτει ότι μια διοικητική αρχή της Ένωσης που εκδίδει πράξη συνεπαγόμενη περιοριστικά μέτρα κατά προσώπου ή οντότητας οφείλει να γνωστοποιήσει στους ενδιαφερόμενους τους λόγους στους οποίους η πράξη αυτή στηρίζεται, κατά το μέτρο του δυνατού, είτε κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως αυτής είτε, τουλάχιστον, το ταχύτερο δυνατό μετά τη έκδοσή της, ώστε να παρασχεθεί σ' αυτά τα πρόσωπα ή οντότητες η δυνατότητα να ασκήσουν, εμπροθέσμως, το δικαίωμά τους για προσφυγή (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 336).
- 48 Υπό το πρίσμα αυτής ακριβώς της αρχής, το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 επιβάλλει στο Συμβούλιο την υποχρέωση να προσδιορίζει τους ατομικούς και ειδικούς λόγους για τις αποφάσεις που λαμβάνει κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, και να τους γνωστοποιεί στα οικεία πρόσωπα, οντότητες και οργανισμούς.
- 49 Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η δέσμευση των κεφαλαίων έχει σημαντικές συνέπειες για τις ενδιαφερόμενες οντότητες, καθόσον το μέτρο αυτό είναι ικανό να περιορίσει την άσκηση των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων.
- 50 Μολονότι ο κανονισμός 423/2007 δεν προβλέπει τη μορφή υπό την οποία οι λόγοι αυτοί «γνωστοποιούνται» στα οικεία πρόσωπα, οντότητες και οργανισμούς, η θέση

του Ηνωμένου Βασιλείου, κατά την οποία αρκεί η δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

- 51 Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που η γνωστοποίηση των ατομικών και ειδικών λόγων λογίζεται ως πραγματοποιούμενη με τη δημοσίευση της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, καθίσταται άνευ σημασίας η ρητή πρόβλεψη της γνωστοποίησης αυτής, στο άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, δεδομένου ότι η εν λόγω απόφαση ούτως ή άλλως πρέπει να δημοσιευτεί, κατά το άρθρο 254, παράγραφοι 1 και 2, ΕΚ, λαμβανομένου υπόψη του κανονιστικού της χαρακτήρα που επισημάνθηκε με τη σκέψη 45 της παρούσας απόφασης.
- 52 Επομένως, το Συμβούλιο οφείλει να εκπληρώσει την υποχρέωση που υπέχει από τη διάταξη αυτή μόνο μέσω ατομικής κοινοποίησης.
- 53 Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από το άρθρο 254, παράγραφος 3, ΕΚ που επικαλείται η αναιρεσείουσα, το οποίο αφορά την κοινοποίηση απόφασης αυτή καθαυτή, και η παράβαση του οποίου δεν προβλήθηκε άλλωστε από την αναιρεσείουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 54 Το ίδιο ισχύει για τις σκέψεις 68 έως 73 της προπαρατεθείσας απόφασης Hoechst κατά Επιτροπής στις οποίες παραπέμπει η αναιρεσείουσα και οι οποίες πρέπει να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα των επιχειρημάτων των διαδικών στα οποία αυτές απαντούν και του πλαισίου στο οποίο εντάσσονται. Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 44 έως 53 της προπαρατεθείσας απόφασης Hoechst κατά Επιτροπής, και από τα σημεία 21 έως 24 των προτάσεων που ανέπτυξε ο γενικός εισαγγελέας Γ. Κοσμάς στην υπόθεση εκείνη, η Hoechst AG επικαλέστηκε έλλειψη κυρώσεως της επίδικης απόφασης καθώς και το γεγονός ότι το κείμενο που τελικώς της απεστάλη δεν ήταν αυτό που είχε εκδοθεί κατά την αναγραφόμενη ημερομηνία. Με τη σκέψη 69 της εν λόγω απόφασης, το Δικαστήριο απάντησε στην επιχειρηματολογία αυτή παραπέμποντας στις σκέψεις 48 και 49 της απόφασης της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ. (Συλλογή 1994, σ. I-2555), οι οποίες αφορούν παρατυπίες

όπως η επίμαχη στην εν λόγω υπόθεση, δηλαδή έλλειψη κυρώσεως της πράξεως. Όσον αφορά τη σκέψη 72 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Hoechst κατά Επιτροπής, είναι σαφές ότι το Δικαστήριο παραπέμπει στο ζήτημα που επέλυσε η προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., δηλαδή στις ένομες συνέπειες που επιφέρει η παράλειψη κυρώσεως μιας πράξεως.

- 55 Εν προκειμένω, δεν υπήρξε ανακοίνωση των ατομικών και ειδικών λόγων της δεσμεύσεως των κεφαλαίων από το Συμβούλιο, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, αλλά διαβίβαση προς στο υποκατάστημα της αναιρεσείουσας, εκ μέρους της γαλλικής Επιτροπής Τραπεζών, επαρκών πληροφοριακών στοιχείων που κατέστησαν δυνατό στην αναιρεσείουσα να ασκήσει προσφυγή. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, το Πρωτοδικείο επίσης δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τη σκέψη 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν γνωστοποίησε την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως στην προσφεύγουσα μέσω ατομικής κοινοποίησης δεν είχε ως αποτέλεσμα να στερηθεί η προσφεύγουσα από τη δυνατότητα να πληροφορηθεί εγκαίρως την αιτιολογία της αποφάσεως αυτής και να εκτιμήσει το βάσιμο του εναντίον της ληφθέντος μέτρου της δεσμεύσεως των κεφαλαίων της.
- 56 Συγκεκριμένα, μολοντί, όπως μόλις εκτέθηκε, η ατομική ανακοίνωση είναι καταρχήν αναγκαία, αρκεί η διαπίστωση ότι το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 δεν επιβάλλει η ανακοίνωση αυτή να περιβάλλεται συγκεκριμένο τύπο, δεδομένου ότι το εν λόγω άρθρο προβλέπει μόνον την υποχρέωση «γνωστοποιήσεως». Αυτό που θα πρέπει να εξασφαλίζεται είναι η πρακτική αποτελεσματικότητα της διατάξεως αυτής, δηλαδή η παροχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας στα πρόσωπα και στις οντότητες που θίγονται από περιοριστικά μέτρα θεσπιζόμενα κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, πράγμα που ισχύει στην υπό κρίση υπόθεση.
- 57 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία των νομικών βάσεων του κανονισμού 423/2007 και από εσφαλμένη αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

58 Ο συγκεκριμένος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 45 έως 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«45 Τα άρθρα 60 ΕΚ και 301 ΕΚ έχουν την ιδιαιτερότητα ότι αποτελούν μια δίοδο επικοινωνίας μεταξύ, αφενός, των δράσεων της Κοινότητας που συνίστανται στην επιβολή οικονομικών μέτρων και, αφετέρου, των σκοπών της Συνθήκης ΕΕ [όπως ίσχυε πριν τη Συνθήκη της Λισσαβώνας] στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, δηλαδή της [Κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)] (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα [απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής], σκέψη 197). Συγκεκριμένα, οι διατάξεις των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ προβλέπουν ρητώς ότι μια δράση της Κοινότητας μπορεί να κριθεί αναγκαία για την πραγματοποίηση ενός από τους στόχους η επίτευξη των οποίων έχει ειδικά ανατεθεί στην Ένωση με το άρθρο 2 ΕΕ, ήτοι της εφαρμογής κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

46 Πάντως, τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη της συνύπαρξης της Ένωσης και της Κοινότητας ως ολοκληρωμένων μεν αλλά διακριτών μεταξύ τους νομικών τάξεων, καθώς και του συστήματος συνταγματικής διαρθρώσεως σε πυλώνες που επέλεξαν οι συντάκτες των ισχυουσών σήμερα Συνθηκών (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Kadi [και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής], σκέψη 202). Κατά συνέπεια, μολονότι η δράση της Κοινότητας στο πλαίσιο των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ υλοποιεί έναν από τους στόχους της Ένωσης, εντούτοις η ανάληψη της δράσης αυτής στηρίζεται σε κοινοτικό πυλώνα. Επομένως, η νομιμότητα των πράξεων που εκδίδονται στον τομέα αυτό, όπως είναι ο κανονισμός 423/2007 και οι πράξεις που τον εφαρμόζουν, πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα των προϋποθέσεων που θέτουν οι κανόνες του εν λόγω πυλώνα, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί ψηφοφορίας.

- 47 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, η κοινή θέση 2007/140, που εμπίπτει στον δεύτερο πυλώνα της Ένωσης, δεν συνιστά νομική βάση του κανονισμού 423/2007 και των πράξεων που τον υλοποιούν, πράγμα που συνεπάγεται ότι ο κανόνας περί ψηφοφορίας που έχει εφαρμογή στην έκδοση της εν λόγω κοινής θέσεως ουδεμία επιρροή ασκεί. Συγκεκριμένα, η ύπαρξη μιας κοινής θέσεως ή μιας κοινής δράσεως που εγκρίθηκαν προγενέστερα στον τομέα της ΚΕΠΠΑ αποτελεί απλώς μια από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 301 ΕΚ, το οποίο καθορίζει και τον κανόνα περί ψηφοφορίας που ισχύει για τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του.
- 48 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι ο κανονισμός 423/2007 και η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκαν με ειδική πλειοψηφία, σύμφωνα με τον κανόνα του άρθρου 301 ΕΚ. Δεν αμφισβητείται επίσης ότι της εκδόσεως του ίδιου κανονισμού προηγήθηκε η έκδοση με ομοφωνία της κοινής θέσεως 2007/140 και ότι της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως προηγήθηκε η έκδοση με ομοφωνία της κοινής θέσεως 2008/479, με την οποία η προσφεύγουσα συμπεριελήφθη στον κατάλογο των οντοτήτων που θίγονται από το μέτρο της δεσμεύσεως των κεφαλαίων δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσεως 2007/140. Υπό τις περιστάσεις αυτές, συνάγεται ότι τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 301 ΕΚ.
- 49 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση της προσφεύγουσας που αντλείται από τη μη τήρηση του εφαρμοστέου κανόνα περί ψηφοφορίας.
- 50 Ως προς τις λοιπές αιτιάσεις της προσφεύγουσας, υπενθυμίζεται ότι μια πράξη θεωρείται ως εκδοθείσα κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν από αντικειμενικές, λυσιτελείς και συγκλίνουσες ενδείξεις προκύπτει ότι εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό την επίτευξη στόχων διαφορετικών από αυτούς που επικαλείται το κοινοτικό όργανο ή την καταστρατήγηση μιας διαδικασίας που προβλέπει ειδικά η Συνθήκη για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 2004, C-210/03, *Swedish Match*, Συλλογή 2004, σ. I-11893, σκέψη 75, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιανουαρίου 2004, T-158/99, *Thermenhotel Stoiser Franz* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1, σκέψη 164 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εν προκειμένω όμως η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά

στοιχεία από τα οποία να διαφαίνεται ότι, με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Συμβούλιο επιδίωξε στόχο διαφορετικό από αυτόν της αποτροπής της διάδοσης των πυρηνικών όπλων μέσω της δεσμεύσεως των κεφαλαίων των οντοτήτων που θεωρούσε ότι συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στις εν λόγω δραστηριότητες, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει προς τούτο η Συνθήκη ΕΚ και ο κανονισμός 423/2007.»

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 59 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία των νομικών βάσεων του κανονισμού 423/2007 και παρέθεσε εσφαλμένη αιτιολογία για την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.
- 60 Η αναιρεσείουσα υπενθυμίζει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 αφορά τις οντότητες που «συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη» στη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Η αναιρεσείουσα, στηριζόμενη στην προπαρατεθείσα απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (σκέψη 167), υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι το λυσιτελές κριτήριο που υιοθετεί ο κανονισμός 423/2007 καθώς και η προσβαλλόμενη απόφαση συνίσταται όχι στον έλεγχο εκ μέρους τρίτης χώρας, αλλά στη συμμετοχή σε ορισμένες δραστηριότητες διάδοσης των πυρηνικών όπλων, οι διατάξεις αυτές δεν εμπόουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ. Κατά συνέπεια, ως νομική βάση των εν λόγω διατάξεων θα έπρεπε απαραίτητως να χρησιμοποιηθεί, πλην των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ, και το άρθρο 308 ΕΚ, το οποίο απαιτεί ομοφωνία.
- 61 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο εκτιμώντας ότι η κοινή θέση 2007/140 συνιστούσε όχι νομική βάση του κανονισμού 423/2007 και της προσβαλλομένης αποφάσεως αλλά απλώς «προϋπόθεση» προβλεπόμενη στο άρθρο 301 ΕΚ. Πράττοντας τούτο, το Πρωτοδικείο προέβη σε διάκριση που δεν περιλαμβάνεται στους κανόνες της Συνθήκης. Η αναιρεσείουσα

υπογραμμίζει ότι ο κατάλογος που περιλαμβάνεται στο παράρτημα V του κανονισμού 423/2007 είναι πανομοιότυπος με εκείνον που περιέχει το παράρτημα II της κοινής θέσεως 2007/140, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, της εν λόγω κοινής θέσεως, μόνον ομόφωνα μπορεί να τροποποιηθεί. Δεδομένου ότι ο εν λόγω κανονισμός βασίστηκε στα άρθρα 60 ΕΚ και 301 ΕΚ καθώς και στην εν λόγω κοινή θέση, το εν λόγω παράρτημα V θα έπρεπε να έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τον κανόνα της ομοφωνίας. Το Συμβούλιο, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση κατά παράβαση του κανόνα αυτού, ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας.

62 Η Γαλλική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι ο λόγος τον οποίο επικαλείται η αναιρεσείουσα προσκρούει στο ίδιο το γράμμα του άρθρου 301 ΕΚ.

63 Το Συμβούλιο, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή υπογραμμίζουν ότι ο κανονισμός 423/2007 αφορά σαφώς την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν και ότι, κατά συνέπεια, δεν ήταν αναγκαία η χρήση του άρθρου 308 ΕΚ ως νομικής βάσεως. Συναφώς, η προπαρατεθείσα απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής δεν είναι λυσιτελής, διότι αφορά διαφορετική κατάσταση. Συγκεκριμένα, ο επίμαχος στην υπόθεση εκείνη κανονισμός δεν μνημόνευε συγκεκριμένη τρίτη χώρα, όπως ισχύει εν προκειμένω. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, αν η αναιρεσείουσα αμφισβητεί τώρα τους δεσμούς της με την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, οι ισχυρισμοί της αυτοί συνιστούν νέο λόγο αναιρέσεως που είναι απαράδεκτος.

64 Όσον αφορά την κατάχρηση εξουσίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο απάντησε ορθά με τη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παραπέμποντας στη νομολογία που εφαρμόζεται στον τομέα αυτό.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 65 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου σχετικά με τη νομική βάση του κανονισμού 423/2007, θεωρώντας ότι ο κανονισμός αυτός έπρεπε να έχει εκδοθεί ομόφωνα, είτε βάσει των άρθρων 60 ΕΚ, 301 ΕΚ και 308 ΕΚ είτε βάσει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ καθώς και της κοινής θέσεως 2007/140. Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν μπορούσε να εκδοθεί με ειδική πλειοψηφία, όπως προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 για τις τροποποιήσεις του καταλόγου των προσώπων, των οργανισμών και των οντοτήτων που διαλαμβάνεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού.
- 66 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιλογή της νομικής βάσεως μιας κοινοτικής πράξεως πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται, ιδίως, ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 182).
- 67 Η προσφυγή στα άρθρα 60 ΕΚ και 301 ΕΚ δεν αμφισβητείται από την αναιρεσείουσα. Η τελευταία αμφισβητεί μόνον το γεγονός ότι ο κανονισμός 423/2007 στηρίζεται αποκλειστικά στις διατάξεις αυτές.
- 68 Κατά τον τίτλο του, ο κανονισμός 423/2007 αφορά τη θέσπιση περιοριστικών μέτρων κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν. Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις και το σύνολο των διατάξεών του, ο κανονισμός αυτός σκοπό έχει να εμποδίσει ή να αναχαιτίσει την πολιτική που ακολουθεί το εν λόγω κράτος, λαμβανομένου υπόψη του κινδύνου που ενέχει η πολιτική αυτή, μέσω της θεσπίσεως οικονομικών μέτρων. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 75 των προτάσεών του, σκοπός του κανονισμού αυτού δεν είναι η αποτροπή της διαδόσεως πυρηνικών όπλων γενικώς, αλλά η εξάλειψη του κινδύνου διαδόσεως πυρηνικών όπλων που εγκυμονεί το ίδιο το πρόγραμμα του Ιράν.

- 69 Δεδομένου ότι ο σκοπός και το περιεχόμενο της επίμαχης πράξεως ήταν σαφώς η θέσπιση οικονομικών μέτρων κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν, η χρήση του άρθρου 308 ΕΚ δεν ήταν αναγκαία, καθόσον το άρθρο 301 ΕΚ συνιστούσε επαρκή νομική βάση, παρέχοντας στην Κοινότητα τη δυνατότητα να αναλάβει δράση με σκοπό τη μερική ή ολοκληρωτική μείωση ή διακοπή των οικονομικών σχέσεων με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, εξυπακουμένου ότι η δράση αυτή μπορούσε να ενσωματώσει μέτρα δεσμεύσεως κεφαλαίων οντοτήτων οι οποίες, όπως η Bank Melli Iran, συνδέονται με το καθεστώς της οικείας τρίτης χώρας.
- 70 Όσον αφορά την ανάγκη να περιληφθεί η κοινή θέση 2007/140 στις νομικές βάσεις του κανονισμού 423/3007, υπέρ της οποίας τάσσεται η αναιρεσείουσα, αρκεί η διαπίστωση ότι η θέση αυτή προσκρούει στο ίδιο το γράμμα του άρθρου 301, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα λήψεως κοινοτικών μέτρων οσάκις προβλέπεται δράση της Κοινότητας από κοινή θέση ή κοινή δράση που εγκρίνονται δυνάμει των διατάξεων της Συνθήκης ΕΕ, όπως ίσχυε πριν τη Συνθήκη της Λισσαβόνας, και οι οποίες αφορούν την ΚΕΠΠΑ. Από το γράμμα του άρθρου 301 ΕΚ προκύπτει ότι η κοινή θέση ή η κοινή δράση πρέπει να προϋφίστανται προκειμένου να μπορούν να θεσπιστούν κοινοτικά μέτρα, όχι όμως και ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να στηρίζονται στην εν λόγω κοινή θέση ή κοινή δράση.
- 71 Εν πάση περιπτώσει, μια κοινή θέση δεν μπορεί να συνιστά νομική βάση κοινοτικής πράξεως. Συγκεκριμένα, οι κοινές θέσεις του Συμβουλίου στον τομέα της ΚΕΠΠΑ, όπως οι εν λόγω κοινές θέσεις 2007/140 και 2008/479, εγκρίνονται στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΕ, όπως ορίζει το άρθρο 15 αυτής, ενώ οι κανονισμοί του Συμβουλίου, όπως ο κανονισμός 423/2007, εκδίδονται στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ.
- 72 Επομένως, το Συμβούλιο είχε την εξουσία να εκδώσει κοινοτική πράξη μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του παρέχει η Συνθήκη ΕΚ, ήτοι, εν προκειμένω, δυνάμει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ.

- 73 Κατά συνέπεια, ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η ύπαρξη μιας κοινής θέσεως ή μιας κοινής δράσεως που εγκρίθηκαν προγενέστερα στον τομέα της ΚΕΠΠΑ αποτελεί απλώς μία από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 301 ΕΚ.
- 74 Όσον αφορά την αιτίαση που στηρίζεται σε κατάχρηση εξουσίας, διαπιστώνεται ότι η αναιρεσείουσα δεν αποδεικνύει σε τι συνίσταται το σφάλμα στο οποίο φέρεται ότι υπέπεσε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 75 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως της πράξεως, από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και από παραβίαση της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας

- 76 Ο συγκεκριμένος λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 80 έως 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«80 Η υποχρέωση αιτιολογήσεως βλαπτικής αποφάσεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 253 ΕΚ και, ειδικότερα εν προκειμένω, στο άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, έχει ως σκοπό, αφενός, να παράσχει στον ενδιαφερόμενο επαρκείς ενδείξεις ως προς το αν η πράξη είναι βάσιμη ή αν είναι ενδεχομένως πλημμελής οπότε μπορεί να αμφισβητηθεί το κύρος της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και, αφετέρου, να παράσχει τη δυνατότητα στον κοινοτικό δικαστή να ελέγξει τη νομιμότητα της πράξεως αυτής. Η ως άνω υποχρέωση αιτιολογήσεως συνιστά ουσιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου από την οποία μπορεί να υπάρξει παρέκκλιση μόνο για επιτακτικούς λόγους. Ως εκ τούτου, η αιτιολογία πρέπει, κατ' αρχήν, να κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο ταυτόχρονα με τη βλαπτική γι' αυτόν πράξη, καθόσον η έλλειψη αιτιολογίας δεν μπορεί να καλυφθεί λόγω του ότι ο ενδιαφερόμενος πληροφορείται την αιτιολογία της πράξεως κατά τη διαδικασία ενώπιον του κοινοτικού δικαστή. Επιπλέον, η τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως είναι κατά μείζονα λόγω σημαντική στην περίπτωση μιας αρχικής αποφάσεως περί δεσμεύσεως των κεφαλαίων μιας οντότητας καθόσον

συνιστά τη μοναδική εγγύηση που επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να ασκήσει επωφελώς τα ένδικα βοηθήματα που έχει στη διάθεσή του για να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της εν λόγω απόφασης, δεδομένου ότι αυτός δεν διαθέτει δικαίωμα ακροάσεως πριν από την έκδοση της επίμαχης απόφασης (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου [Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου], σκέψεις 138 έως 140 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

81 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο οφείλει, δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 να γνωστοποιεί στη θιγόμενη οντότητα ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους όταν εκδίδει απόφαση περί δεσμεύσεως των κεφαλαίων της, όπως είναι η προσβαλλόμενη απόφαση, εκτός αν επιτακτικοί λόγοι αναγόμενοι στην ασφάλεια ή απορρέοντες από τις διεθνείς σχέσεις της Κοινότητας και των κρατών μελών της αποκλείουν τη γνωστοποίηση ορισμένων στοιχείων (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση [Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής], σκέψη 342). Το Συμβούλιο οφείλει επίσης να αναφέρει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία από τα οποία εξαρτάται η [νομική] δικαιολόγηση της απόφασής του και τις σκέψεις που το οδήγησαν να λάβει την απόφαση αυτή. Κατά το μέτρο του δυνατού, η αιτιολογία αυτή πρέπει να κοινοποιείται είτε ταυτόχρονα με τη λήψη του επίμαχου μέτρου είτε το συντομότερο δυνατό μετά τη λήψη του (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου [Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου], σκέψεις 143 έως 148 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

82 Ωστόσο, η αιτιολογία πρέπει να προσαρμόζεται στη φύση της επίμαχης πράξεως και του πλαισίου στο οποίο αυτή εκδόθηκε. Η απαίτηση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, και ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως της παρατιθέμενης αιτιολογίας και του συμφέροντος για παροχή εξηγήσεων που ενδέχεται να έχουν οι αποδέκτες της πράξεως ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Δεν απαιτείται η αιτιολογία να προσδιορίζει όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που έχουν επιρροή, καθόσον το ζήτημα της επάρκειας της αιτιολογίας πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της πράξεως αυτής, αλλά και το πλαίσιο της και το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα. Ειδικότερα, μια βλαπτική πράξη είναι επαρκώς αιτιολογημένη εφόσον

εκδόθηκε εντός πλαισίου που είναι γνωστό στον ενδιαφερόμενο και το οποίο του παρέχει τη δυνατότητα να αντιληφθεί το περιεχόμενο του ληφθέντος έναντι αυτού μέτρου (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου [Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου], σκέψη 141 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 83 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 57 ανωτέρω, η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 423/2007 απαιτεί η ενδιαφερόμενη επιχείρηση να συμμετέχει, να είναι άμεσα συνδεδεμένη με ή να παρέχει στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Κατά συνέπεια, εκτός από την αναφορά της νομικής βάσεως του λαμβανόμενου μέτρου, η υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει το Συμβούλιο αφορά ακριβώς το γεγονός αυτό. Αντιθέτως, κατ' αντιδιαστολή προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, το Συμβούλιο δεν όφειλε να αιτιολογήσει ούτε την επιλογή του να υπερακοντίσει τα μέτρα που θεσπίστηκαν με την απόφαση 1803 (2008), δεδομένου ότι με τη σκέψη 65 ανωτέρω διαπιστώθηκε ότι η [προσβαλλόμενη] απόφαση δεν υλοποιεί την απόφαση 1803 (2008), ούτε την επιλογή του να αντιμετωπίσει την προσφεύγουσα διαφορετικά από τις λοιπές ιρανικές τράπεζες.
- 84 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο επισήμανε, τόσο με τον τίτλο της [προσβαλλομένης] αποφάσεως όσο και με την αιτιολογική σκέψη 2 της αποφάσεως αυτής, ότι τα ληφθέντα μέτρα στηρίζονται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007. Το θεσμικό αυτό όργανο διευκρίνισε επίσης, με το σημείο 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως, τους ατομικούς και ειδικούς λόγους που το οδήγησαν να συμπεράνει ότι η προσφεύγουσα παρείχε στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο επισήμανε, πρώτον, το είδος της στήριξης που παρέσχε η προσφεύγουσα, ήτοι την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται το άνοιγμα πιστωτικών επιστολών και η διατήρηση λογαριασμών, δεύτερον, τις δραστηριότητες που συνδέονται με τη διάδοση των πυρηνικών όπλων και που αφορούν οι χρηματοοικονομικές αυτές υπηρεσίες, ήτοι την αγορά ευαίσθητων υλικών, και, τρίτον, τους αποδέκτες της παρεχόμενης από την προσφεύγουσα στήριξης, ήτοι τις οκτώ ονομαστικώς οριζόμενες οντότητες.

85 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι [...] η αιτιολογία της προβαλλομένης αποφάσεως ως προς την προσφεύγουσα είναι επαρκής.»

77 Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως στρέφεται επίσης κατά της σκέψεως 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία έχει ως εξής:

« Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το Συμβούλιο όφειλε να της παράσχει αυτεπαγγέλτως πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου του. Συγκεκριμένα, όταν έχουν κοινοποιηθεί στην ενδιαφερόμενη οντότητα επαρκώς ακριβείς πληροφορίες που της παρέχουν τη δυνατότητα να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή της επί των εις βάρος της στοιχείων που λαμβάνει υπόψη του το Συμβούλιο, η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας δεν προϋποθέτει ότι το θεσμικό αυτό όργανο υποχρεούται να παράσχει με δική του πρωτοβουλία πρόσβαση στα έγγραφα που περιέχει ο φάκελός του. Το Συμβούλιο υποχρεούται να εξασφαλίζει τη δυνατότητα προσβάσεως σε όλα τα μη εμπιστευτικά διοικητικά έγγραφα που αφορούν το επίμαχο μέτρο μόνον κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 2002, T-205/99, *Hyper* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-3141, σκέψεις 63 έως 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η αυτόβουλη κοινοποίηση των στοιχείων του φακέλου συνιστά στην πραγματικότητα υπερβολική απαίτηση, δεδομένου ότι δεν είναι βέβαιο κατά τον χρόνο λήψεως ενός μέτρου δεσμεύσεως των κεφαλαίων ότι η θιγόμενη οντότητα σκοπεύει να επαληθεύσει, μέσω της προσβάσεως στα έγγραφα του φακέλου, την ορθότητα των στοιχείων που στηρίζουν τους εις βάρος της ισχυρισμούς του Συμβουλίου.»

78 Τέλος, παρατίθενται οι σκέψεις 102 έως 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως:

«102 Όσον αφορά το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν προσκόμισε αυτοβούλως τα αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη της αιτιολογίας της προβαλλομένης αποφάσεως, από τις σκέψεις 97 ανωτέρω και 107 κατωτέρω προκύπτει ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεν υπείχε τέτοια υποχρέωση, πριν ή μετά την [άσκηση] της υπό κρίση προσφυγής.

- 103 Ομοίως, η προσφεύγουσα δεν εξηγεί με ποιον τρόπο η ανάγκη να εξεταστούν μία προς μία οι σχέσεις της με τις οντότητες που ορίζονται στην [προσβαλλόμενη] απόφαση την εμπόδισε να ζητήσει από το Συμβούλιο την πρόσβαση στον φάκελό του ή τη διεξαγωγή ακρόασεως. Αντιθέτως, οι ενέργειες αυτές θα μπορούσαν να διευκολύνουν την έρευνα που έπρεπε να πραγματοποιηθεί, χάρις στα αναζητούμενα έγγραφα και στις αντλούμενες από αυτά διευκρινίσεις.
- 104 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, συνάγεται ότι, εφόσον η προσφεύγουσα παρέλειψε να υποβάλει σχετική αίτηση στο Συμβούλιο, το θεσμικό αυτό όργανο δεν όφειλε να της παράσχει πρόσβαση στον φάκελο ή να διεξαγάγει ακρόαση, πράγμα που συνεπάγεται ότι πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας.»

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 79 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί, πρώτον, το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου, που περιλαμβάνεται στις σκέψεις 84 και 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η τράπεζα αυτή διέθετε επαρκώς ακριβείς πληροφορίες όσον αφορά τους λόγους δεσμεύσεως των κεφαλαίων της, δεύτερον, το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου, που περιλαμβάνεται στη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Συμβούλιο δεν όφειλε να της παράσχει πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου, τρίτον, το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 102 και 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, ελλείψει υποβολής από την αναιρεσείουσα σχετικής αιτήσεως στο Συμβούλιο, το τελευταίο αυτό θεσμικό όργανο δεν όφειλε να της παράσχει πρόσβαση στον φάκελο, πριν ή μετά την άσκηση της προσφυγής, καθώς και, τέταρτον, το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου, που περιλαμβάνεται στη σκέψη 106 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ίδιο ήταν σε θέση να ασκήσει πλήρως τον έλεγχό του.
- 80 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να λαμβάνει, από το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την υπεράσπιση των συμφερόντων του. Προσθέτει, παραθέτοντας την απόφαση της 27ης Ιουνίου 1991, C-49/88, Al-Jubail Fertilizer

κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1991, σ. I-3187, σκέψεις 17 και 18), ότι στο πρόσωπο αυτό πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή του όσον αφορά το υποστατό και τη σημασία των προβαλλομένων γεγονότων και περιστάσεων καθώς και τα εις βάρος του στοιχεία τα οποία λαμβάνονται υπόψη. Η προσβολή του δικαιώματος αυτού δεν μπορεί, σύμφωνα με την απόφαση της 8ης Ιουλίου 1999, C-51/92 P, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. I-4235, σκέψεις 76 και 78), να θεραπευθεί απλώς και μόνο με το να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στον φάκελο σε μεταγενέστερο στάδιο, κατά τη διαδικασία ενδεχομένης προσφυγής ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως. Κατά μείζονα λόγο, βάσει της νομολογίας αυτής, τα δικαιώματα άμυνας και το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας δεν θίγονται όταν η πρόσβαση στον φάκελο δεν παρέχεται ποτέ, ούτε καν στο πλαίσιο της διαδικασίας ακυρώσεως.

- 81 Οι βαλλόμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι αντίθετες προς τη νομολογία του ίδιου του Πρωτοδικείου, ήτοι προς την απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2008, T-284/08, People's Mojahedin Organization of Iran κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2008, σ. II-3487, σκέψεις 74 και 75), καθώς και προς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ήτοι προς τις αποφάσεις Saadi κατά Ιταλίας της 28ης Φεβρουαρίου 2008 (§ 138 και 139), και Α. κ.λπ. κατά Ηνωμένου Βασιλείου, της 19ης Φεβρουαρίου 2009 (§ 126).
- 82 Η Γαλλική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζουν ότι το σημείο 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως περιλαμβάνει σαφή και ακριβή πληροφόρηση όσον αφορά την αναιρεσείουσα. Επομένως, κατά τα εν λόγω κράτη μέλη, δεν ήταν αναγκαίο να παρασχεθεί στην αναιρεσείουσα πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 83 Η Γαλλική Δημοκρατία διευκρινίζει ότι η προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου People's Mojahedin Organization of Iran κατά Συμβουλίου δεν είναι εν προκειμένω λυσιτελής, διότι αφορά διαδικασία εφαρμοζόμενη στις κυρώσεις στον τομέα της καταστολής της τρομοκρατίας, ενώ η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά κυρώσεις επιβαλλόμενες κατά τρίτης χώρας. Εκτός αυτού, το Συμβούλιο και το Ηνωμένο Βασίλειο προβάλλουν τον αλυσιτελή εν προκειμένω χαρακτήρα και της σχετικής με τις υποθέσεις του ανταγωνισμού νομολογίας. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή εκτιμούν ότι η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δεν καθιστά δυνατή την τεκμηρίωση της συλλογιστικής που αναπτύσσει η αναιρεσείουσα.

- 84 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν, όσον αφορά την προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας, ότι η αναιρεσείουσα δεν λαμβάνει υπόψη τις σκέψεις 30, 31 και 107 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, από τις οποίες προκύπτει ότι «το δικόγραφο της προσφυγής δεν περιλαμβάνει κανένα λόγο στρεφόμενο κατά της διαπιστώσεως του Συμβουλίου ότι η προσφεύγουσα παρέσχε χρηματοοικονομική βοήθεια στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, παρά το γεγονός ότι επί της διαπιστώσεως αυτής ακριβώς στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά την προσφεύγουσα και ότι, ως εκ τούτου, ο λόγος αυτός θα μπορούσε να προβληθεί από το αρχικό στάδιο της προσφυγής, ενδεχομένως με τη διευκρίνιση ότι συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία θα προσκομιζόνταν εφόσον θα ήταν διαθέσιμα» (σκέψη 30), οπότε ορθώς συνήγαγε το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 107 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι το Συμβούλιο δεν ήταν υποχρεωμένο να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη της παρατιθέμενης στην επίμαχη απόφαση αιτιολογίας.
- 85 Ερωτηθείσα επί του ζητήματος αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι το δικόγραφο της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου περιείχε σιωπηρώς λόγο που αμφισβητούσε την παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας στη διάδοση των πυρηνικών όπλων καθώς και ότι είχε την πρόθεση να αναπτύξει τον σιωπηρό αυτό λόγο αφού θα είχε παραλάβει τον φάκελο με τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε το Συμβούλιο για την έκδοση της προσβαλλομένης απόφασης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 86 Όσον αφορά το σκέλος του παρόντος λόγου αναιρέσεως που αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, διαπιστώνεται εκ προοιμίου ότι, ελλείψει κοινοποίησης, εκ μέρους του Συμβουλίου, των ατομικών και ειδικών λόγων που αιτιολογούν την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, η αιτιολογία που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι εκείνη που περιλαμβάνεται στην απόφαση αυτή, όπως δημοσιεύτηκε και επιδόθηκε στην αναιρεσείουσα από τη γαλλική Επιτροπή Τραπεζών.

- 87 Το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τις σκέψεις 84 και 85 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασεως ήταν επαρκής υπό το πρίσμα της σχετικής με την υποχρέωση αιτιολογήσεως νομολογίας. Το Πρωτοδικείο επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση προσδιορίζει τη νομική βάση επί της οποίας εκδόθηκε καθώς και τους ειδικούς και ατομικούς λόγους που οδήγησαν το Συμβούλιο να θεωρήσει ότι η αναιρεσείουσα παρείχε στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων στο Ιράν. Η ερμηνεία της αιτιολογίας που περιέχει η προσβαλλόμενη απόφαση επιβεβαιώνει ότι τα στοιχεία αυτά ήταν επαρκή ώστε να καταστεί δυνατό στην αναιρεσείουσα να αντιληφθεί τις αιτιάσεις που της προσάπτονταν και να εκτιμήσει το βάσιμο της απόφασεως αυτής.
- 88 Εντούτοις, το ζήτημα σχετικά με την αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασεως διακρίνεται σαφώς από εκείνο που αφορά την απόδειξη της συμπεριφοράς που προσάπτεται στην αναιρεσείουσα, δηλαδή τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών που διαλαμβάνονται στην απόφαση αυτή και τον χαρακτηρισμό τους ως περιστάσεων που στοιχειοθετούν συμμετοχή ή στήριξη στις πυρηνικές δραστηριότητες της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως των πυρηνικών όπλων ή ανάπτυξης συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 423/2007.
- 89 Όπως υποστηρίζουν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου την οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα δεν είναι λυσιτελής. Συγκεκριμένα, οι προπαρατεθείσες αποφάσεις Saadi κατά Ιταλίας καθώς και Α. κ.λπ. κατά Ηνωμένου Βασιλείου αφορούν το άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), ήτοι την απόλυτη απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχειρίσεως. Το δικαίωμα όμως της ιδιοκτησίας, το οποίο θίγεται από το μέτρο της δεσμεύσεως κεφαλαίων, δεν απολαύει, από απόψεως της ΕΣΔΑ ή δικαίου της Ένωσης, τέτοιας απόλυτης προστασίας (επί του απόλυτου χαρακτήρα της απαγορεύσεως των βασανιστηρίων, βλ. απόφαση της 12ης Ιουνίου 2003, C-112/00, Schmidberger, Συλλογή 2003, σ. I-5659, σκέψη 80), με αποτέλεσμα η νομολογία της οποίας γίνεται επίκληση να μην μπορεί να τύχει εφαρμογής στην προκειμένη περίπτωση.

- 90 Ο κανονισμός 423/2007 δεν προβλέπει προηγούμενη διοικητική διαδικασία στο πλαίσιο της εκδόσεως αποφάσεων περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για την αρχική απόφαση, λαμβανομένου υπόψη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος αιφνιδιασμού, ή για απόφαση επανεξετάσεως. Μόνον η ανακοίνωση της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* που μνημονεύθηκε στη σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως αφορά τα συμφέροντα των προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που εγγράφονται σε κατάλογο, παρέχοντάς τους το δικαίωμα να ζητήσουν την επανεξέταση της αποφάσεως με την οποία περιλήφθηκαν στον κατάλογο αυτό, επισυνάπτοντας στην αίτησή τους τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
- 91 Λαμβανομένης υπόψη, εν προκειμένω, της απουσίας οργανωμένης διοικητικής διαδικασίας, η νομολογία της Ένωσης την οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα δεν είναι λυσιτελής. Συγκεκριμένα, η προπαρατεθείσα απόφαση Al-Jubail Fertilizer κατά Συμβουλίου εκδόθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας ντάμπινγκ, στην οποία είχε εφαρμογή ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2176/84 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1984, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 201, σ. 1), ενώ η προπαρατεθείσα απόφαση Hercules Chemicals κατά Επιτροπής εκδόθηκε σε υπόθεση ανταγωνισμού στην οποία είχαν εφαρμογή ο κανονισμός 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων [81] και [82] της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), και ο κανονισμός 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37).
- 92 Εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε, με τη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Συμβούλιο υποχρεούται να εξασφαλίζει τη δυνατότητα προσβάσεως σε όλα τα μη εμπιστευτικά διοικητικά έγγραφα που αφορούν το επίμαχο μέτρο μόνον κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου. Παρά ταύτα, η αναιρεσείουσα δεν διευκρινίζει σε τι συνίσταται η πλάνη περί το δίκαιο στην οποία φέρεται ότι υπέπεσε το Πρωτοδικείο καταλήγοντας στο ανωτέρω συμπέρασμα. Επιπλέον, από τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 103 και 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες δεν αμφισβητούνται από την αναιρεσείουσα στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας αναίρεσεως, προκύπτει ότι η αναιρεσείουσα δεν ζήτησε από το Συμβούλιο να της παράσχει πρόσβαση στον φάκελό του.
- 93 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο τρίτος λόγος αναίρεσεως είναι αβάσιμος.

Επί του πρώτου επικουρικός προβαλλόμενου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 και από αντιφατική αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

⁹⁴ Ο παρών λόγος αναιρέσεως βάλλει κατά των σκέψεων 51, 52, 64 και 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«51 Τέλος, στο μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 δεν μπορούν να αποτελέσουν έγκυρη νομική βάση της [προσβαλλομένης] αποφάσεως δεδομένου ότι παρέχουν στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να λάβει μέτρα που υπερακοντίζουν τα μέτρα που θέσπισε το Συμβούλιο Ασφαλείας, επισημαίνεται ότι από κανένα στοιχείο των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ δεν μπορεί να συναχθεί ότι η αρμοδιότητα που οι διατάξεις αυτές χορηγούν στην Κοινότητα περιορίζεται στην υλοποίηση των μέτρων που θεσπίζει το Συμβούλιο Ασφαλείας. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο είχε την αρμοδιότητα να εκδώσει όχι μόνον το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 423/2007, που εφαρμόζει [το ψήφισμα] 1737 (2006) επιβάλλοντας τη δέσμευση των κεφαλαίων των οντοτήτων που ορίζονται [στο ψήφισμα αυτό], αλλά επίσης το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, που παρέχει τη δυνατότητα λήψης μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων άλλων οντοτήτων οι οποίες, κατά την άποψη του Συμβουλίου, συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.

52 Στο πλαίσιο αυτό, αληθεύει όντως ότι η έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 423/2007 υποχρεώνει το Συμβούλιο να ασκεί την αρμοδιότητα που του ανατίθεται από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού “λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους [του ψηφίσματος] 1737 (2006)”. Εντούτοις, η υποχρέωση επιδίωξης των στόχων [του ψηφίσματος] 1737 (2006) ουδόλως συνεπάγεται ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μόνον ως προς τις οντότητες που θίγονται από τα περιοριστικά μέτρα που έλαβε το Συμβούλιο Ασφαλείας με [το ίδιο αυτό ψήφισμα]. Η μη λήψη μέτρων από το Συμβούλιο Ασφαλείας ή η υιοθέτηση συγκεκριμένης θέσης από το όργανο αυτό μπορούν, το πολύ, να ληφθούν υπόψη, μαζί με άλλα λυσιτελή στοιχεία,

στο πλαίσιο εκτιμήσεως για τον καθορισμό του κατά πόσο πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007.

[...]

64 Προκαταρκτικώς, από τις σκέψεις 51 και 52 ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 παρέχει στο Συμβούλιο αυτοτελή αρμοδιότητα, η άσκηση της οποίας είναι ανεξάρτητη από την εκ μέρους του Συμβουλίου Ασφαλείας λήψη περιοριστικών μέτρων που αφορούν τις ενδιαφερόμενες οντότητες. Συγκεκριμένα, στόχος του άρθρου 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού και της [προσβαλλομένης] απόφασεως, που εκδόθηκε δυνάμει του κανονισμού αυτού, δεν είναι να εφαρμοστούν [τα ψηφίσματα] του Συμβουλίου Ασφαλείας περί της διαδόσεως των πυρηνικών όπλων, αλλά μόνον να διασφαλιστεί η επίτευξη, μέσω της λήψεως αυτοτελών περιοριστικών μέτρων, των στόχων που επιδιώκει [ένα] εκ των εν λόγω [ψηφισμάτων], ήτοι [το ψήφισμα] 1737 (2006).

65 Επομένως, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, ούτε το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 ούτε η [προσβαλλόμενη] απόφαση υλοποιούν [το ψήφισμα] 1803 (2008), πράγμα που συνεπάγεται ότι το περιεχόμενο και οι στόχοι [του τελευταίου αυτού ψηφίσματος] δεν αποτελούν κριτήριο βάσει του οποίου πρέπει να εκτιμηθεί η συμβατότητα της [προσβαλλομένης] απόφασεως προς την αρχή της αναλογικότητας.»

Επιχειρήματα των διαδίκων

95 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, αρνούμενο να αναγνωρίσει τη λυσιτέλεια των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας για την άσκηση της εν λόγω εξουσίας εκτιμήσεως. Επομένως, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών καθόσον απέρριψε τους λόγους που αντλούνται από παραβίαση της

αρχής της αναλογικότητας και από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας, ενώ παρέθεσε και αντιφατική αιτιολογία.

- 96 Κατά την αναιρεσίουςα, η σχέση μεταξύ του κανονισμού 423/2007 και των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας δεν επιδέχεται αμφισβήτηση. Ο εν λόγω κανονισμός είχε σκοπό να θέσει σε εφαρμογή τα ψηφίσματα αυτά. Το ψήφισμα 1803 (2008) όμως απαιτούσε από τα κράτη απλώς να επαγρυπνούν όσον αφορά την Bank Melli Iran.
- 97 Επιπλέον, η συλλογιστική του Πρωτοδικείου περιέχει αντιφατική αιτιολογία. Συγκεκριμένα, με τη μεν σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο τόνισε τη λυσιτέλεια των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, με τις δε σκέψεις 64 και 65 της ίδιας αποφάσεως, περιέγραψε την εξουσία του Συμβουλίου ως αυτοτελή.
- 98 Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή εμμένουν στον αυτοτελή χαρακτήρα των μέτρων που εκδίδει το Συμβούλιο. Η Γαλλική Δημοκρατία επισημαίνει ότι, με το ψήφισμα 1803 (2008), το Συμβούλιο Ασφαλείας υπογράμμισε ότι η εφαρμογή του εν λόγω ψηφίσματος επαφίεται στην εκτίμηση των κρατών. Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας συνέστησε επαγρύπνηση δεν συνεπάγεται ότι η δέσμευση κεφαλαίων αποτελεί δυσανάλογο μέτρο. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το Συμβούλιο επιδίωξε την επίτευξη των σκοπών του ψηφίσματος 1737 (2006).
- 99 Περαιτέρω, τα ανωτέρω κράτη μέλη και θεσμικά όργανα επισημαίνουν τις παρεκκλίσεις που προβλέπει ο κανονισμός 423/2007, μεταξύ άλλων στο άρθρο του 9, και καταλήγουν ότι δεν υφίσταται εν προκειμένω παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 100 Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, αφενός, και οι κοινές θέσεις όπως και οι κανονισμοί του Συμβουλίου, αφετέρου, εμπίπτουν σε διακριτές έννομες τάξεις.
- 101 Τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, όπως είναι τα ψηφίσματα 1737 (2006) και 1803 (2008), εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών του οποίου ούτε η Ένωση ούτε η Κοινότητα είναι μέλη. Οι κοινές θέσεις του Συμβουλίου στον τομέα της ΚΕΠΠΑ, όπως είναι οι κοινές θέσεις 2007/140 και 2008/479, εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του τίτλου V της Συνθήκης ΕΕ, όπως ίσχυε πριν από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, σύμφωνα με άρθρο 15 της Συνθήκης αυτής. Οι δε κανονισμοί του Συμβουλίου, όπως είναι ο κανονισμός 423/2007, εκδόθηκαν στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ, η οποία αποτελεί τον κοινοτικό πυλώνα της Ένωσης.
- 102 Στο πλαίσιο τόσο των Ηνωμένων Εθνών όσο και της Ένωσης, οι διάφορες πράξεις εκδίδονται από όργανα που διαθέτουν αυτοτελείς εξουσίες οι οποίες τους έχουν ανατεθεί από τα καταστατικά τους κείμενα, που είναι οι Συνθήκες βάσει των οποίων έχουν συσταθεί.
- 103 Με την προπαρατεθείσα απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί της σχέσεως μεταξύ ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας και κοινοτικού κανονισμού. Έκρινε, μεταξύ άλλων, με τη σκέψη 296 της εν λόγω αποφάσεως, ότι κατά την επεξεργασία κοινοτικών μέτρων που αποβλέπουν στην εφαρμογή ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας το οποίο αφορά κοινή θέση, η Κοινότητα οφείλει να λαμβάνει δεόντως υπόψη το γράμμα και τους σκοπούς του αντίστοιχου ψηφίσματος.

- 104 Το Δικαστήριο μάλιστα έχει κρίνει επανειλημμένως ότι πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το περιεχόμενο και ο σκοπός του ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας για την ερμηνεία του κανονισμού ο οποίος αποσκοπεί στην εφαρμογή του ψηφίσματος αυτού (αποφάσεις της 30ής Ιουλίου 1996, C-84/95, *Bosphorus*, Συλλογή 1996, σ. I-3953, σκέψη 14, της 27ης Φεβρουαρίου 1997, C-177/95, *Ebony Maritime* και *Loten Navigation*, Συλλογή 1997, σ. I-1111, σκέψη 20, της 11ης Οκτωβρίου 2007, C-117/06, *Möllendorf* και *Möllendorf-Niehuus*, Συλλογή 2007, σ. I-8361, σκέψη 54-προπαρατεθείσα απόφαση *Kadi* και *Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 297, απόφαση της 29ης Απριλίου 2010, C-340/08, *M κ.λπ.*, Συλλογή 2010, σ. I-3913, σκέψη 45, καθώς και της 29ης Ιουνίου 2010, C-550/09, *E* και *F*, Συλλογή 2010, σ. I-6213, σκέψη 72).
- 105 Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι, χωρίς να αμφισβητείται η υπεροχή ενός ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας σε επίπεδο διεθνούς δικαίου, ο σεβασμός που επιβάλλεται να επιδεικνύουν τα κοινοτικά όργανα έναντι των οργάνων των Ηνωμένων Εθνών δεν μπορεί να συνεπάγεται την απουσία ελέγχου της νομιμότητας της κοινοτικής πράξεως με κριτήρια τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση *Kadi* και *Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψεις 288 και 326).
- 106 Τα στοιχεία αυτά στηρίζουν επαρκώς το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου, που λαμβάνεται στη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ότι η εξουσία που παρέχει στο Συμβούλιο το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 συνιστά αυτοτελή εξουσία. Συναφώς, η υποχρέωση να λαμβάνονται «δεόντως υπόψη» το γράμμα και οι σκοποί του οικείου ψηφίσματος ουδόλως προσκρούει προς τη διαπίστωση ότι το Συμβούλιο αποφαινεται αυτοτελώς, τηρώντας τους κανόνες της δικής του έννομης τάξεως. Επομένως, και αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε αντίφαση καθόσον, μολονότι επισήμανε τη λυσιτέλεια των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας με τη σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ταυτόχρονα, με τις σκέψεις 64 και 65 της ίδιας απόφασεως, περιέγραψε την εξουσία του Συμβουλίου ως αυτοτελή.
- 107 Το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 65 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ότι το περιεχόμενο και οι σκοποί του ψηφίσματος 1803 (2008) δεν αποτελούν κριτήριο βάσει του οποίου πρέπει να εκτιμηθεί η συμβατότητα της προσβαλλομένης απόφασεως προς την αρχή της αναλογικότητας. Η διαπίστωση αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του γράμματος του ψηφίσματος 1803 (2008), το οποίο δεν επιβάλλει στα

κράτη τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, αλλά τα καλεί να επαγρυπνούν όσον αφορά τις δραστηριότητες των χρηματοοικονομικών οργανισμών που βρίσκονται στην επικράτειά τους, ειδικότερα της Bank Melli Iran, ώστε οι δραστηριότητες αυτές να μη συμβάλλουν σε δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως των πυρηνικών όπλων.

- 108 Το ψήφισμα αυτό, συνεπώς, ουδόλως απαγορεύει στα κράτη να θεσπίζουν συγκεκριμένα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων της Bank Melli Iran.
- 109 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο πρώτος επικουρικός προβαλλόμενος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επί του δευτέρου επικουρικός προβαλλόμενου λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από πλήρη εκτιμήσεως σχετικά με το δικαίωμα ιδιοκτησίας της αναιρεσείουσας.

- 110 Ο δεύτερος αυτός λόγος αναιρέσεως βάλλει ειδικότερα κατά των σκέψεων 70 και 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«70 Τέταρτον, όσον αφορά τα μειονεκτήματα που προκαλούνται στην προσφεύγουσα από τον περιορισμό των θεμελιωδών της δικαιωμάτων, όπως είναι το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και το δικαίωμα για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, επισημαίνεται ότι, κατά πάγια νομολογία, τα εν λόγω δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των γενικών αρχών του δικαίου, την τήρηση των οποίων διασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής. Επομένως, ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων συνιστά προϋπόθεση νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Kadi [και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής], σκέψη 284 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Εντούτοις, από τη νομολογία επίσης προκύπτει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν συνιστούν απόλυτα προνόμια και ότι η άσκησή τους μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς που δικαιολογούνται από σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Κοινότητα. Συνεπώς, κάθε οικονομικό ή χρηματοοικονομικό περιοριστικό μέτρο συνεπάγεται, εξ ορισμού, αποτελέσματα που θίγουν τα δικαιώματα της ιδιοκτησίας και της ελεύθερης ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, προξενώντας έτσι ζημία ειδικότερα σε οντότητες που ασκούν τις δραστηριότητες στην παρεμπόδιση των οποίων αποβλέπουν τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα. Η σημασία των σκοπών που επιδιώκει η επίδικη κανονιστική ρύθμιση είναι ικανή να δικαιολογήσει τις έστω και σοβαρές αρνητικές συνέπειες των κυρώσεων για ορισμένους επιχειρηματίες. (βλ., συναφώς, [προπαρατεθείσες] αποφάσεις του Δικαστηρίου, *Bosphorus*, σκέψεις 21 έως 23, και *Kadi*, [και *Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής], σκέψεις 355 και 361).

- 71 Εν προκειμένω, η ελευθερία ασκήσεως οικονομικής δραστηριότητας καθώς και το δικαίωμα ιδιοκτησίας της προσφεύγουσας περιορίζονται σε σημαντικό βαθμό λόγω της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν έχει δυνατότητα, μεταξύ άλλων, να διαθέτει τα κεφάλαιά της που βρίσκονται στο έδαφος της Κοινότητας ή στην κατοχή κοινοτικών υπηκόων, εκτός αν δοθεί ειδική έγκριση προς τούτο, και ότι τα εντός του εν λόγω εδάφους εγκατεστημένα υποκαταστήματά της δεν μπορούν να πραγματοποιούν νέες συναλλαγές με τους πελάτες τους. Εντούτοις, δεδομένης της ύψιστης σημασίας που έχει η διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας, τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν είναι δυσανάλογα προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον, αφενός, οι περιορισμοί αυτοί αφορούν τμήμα μόνον των περιουσιακών στοιχείων της προσφεύγουσας και, αφετέρου, τα άρθρα 9 και 10 του κανονισμού 423/2007 προβλέπουν ορισμένες εξαιρέσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στις οντότητες που θίγονται από τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων να καλύψουν τις βασικές τους δαπάνες.»

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ¹¹¹ Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ειδικότερα δε τις προπαρατεθείσες αποφάσεις *Saadi* κατά Ιταλίας (σκέψεις 138 και 139) καθώς και Α. κ.λπ. κατά Ηνωμένου

Βασιλείου (σκέψη 126), η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνει η ΕΣΔΑ δεν μπορεί να σταθμίζεται με την καταστολή της τρομοκρατίας και με την προστασία από αυτήν. Η ίδια συλλογιστική εφαρμόζεται, για τους ίδιους λόγους, στα μέτρα που θεωρούνται επιβεβλημένα για τη διαφύλαξη της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Ο δικαιολογητικός λόγος των λαμβανόμενων περιοριστικών μέτρων, δηλαδή η διαφύλαξη της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, συνιστά εσφαλμένη αιτιολογία υπό το πρίσμα της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, η τήρηση των οποίων διασφαλίζεται στην κοινοτική έννομη τάξη από το Δικαστήριο.

- ¹¹² Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή υπενθυμίζουν ότι το δικαίωμα της ιδιοκτησίας δεν είναι απόλυτο. Υπογραμμίζουν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση συνάδει με τη νομολογία του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσες αποφάσεις *Bosphorus* καθώς και *Kadi* και *Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής) και με εκείνη του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου [απόφαση *Hava Yolları Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi (Bosphorus Airways)* κατά Ιρλανδίας της 30ής Ιουνίου 2005, *Recueil des arrêts et décisions* 2005-VI, § 155]. Επισημαίνουν, περαιτέρω, ότι η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου την οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα δεν είναι λυσιτελής, δεδομένου ότι δεν αφορά το δικαίωμα της ιδιοκτησίας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- ¹¹³ Χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθεί το ζήτημα αν η αναιρεσείουσα, ως οντότητα ανήκουσα πλήρως στο Ιρανικό Δημόσιο, μπορούσε να επικαλεστεί την προστασία του δικαιώματός της ιδιοκτησίας ως θεμελιώδους δικαιώματος, αρκεί η διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο ορθώς υπενθύμισε, με τη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι τα επίμαχα στην υπό κρίση υπόθεση θεμελιώδη δικαιώματα δεν συνιστούν απόλυτα προνόμια και ότι η άσκησή τους μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς που δικαιολογούνται από σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Κοινότητα.

- 114 Τούτο ισχύει ειδικότερα στην περίπτωση του δικαιώματος ιδιοκτησίας και της ελευθερίας ασκήσεως οικονομικής δραστηριότητας (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 14ης Μαΐου 1974, 4/73, Nold κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1974, σ. 277, σκέψη 14, της 10ης Ιουλίου 2003, C-20/00 και C-64/00, Booker Aquaculture και Hydro Seafood, Συλλογή 2003, σ. I-7411, σκέψεις 67 και 68· προπαρατεθείσες αποφάσεις Swedish Match, σκέψη 72, και Kadı και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 355). Συνεπώς, μπορούν να επιβάλλονται περιορισμοί στο δικαίωμα ελευθερίας ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, όπως και στην άσκηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί ανταποκρίνονται πράγματι σε επιδιωκόμενους σκοπούς γενικού συμφέροντος και δεν συνιστούν, σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη επέμβαση που να θίγει την ίδια την υπόσταση των ως άνω κατοχυρωμένων δικαιωμάτων (απόφαση Swedish Match, προαναφερθείσα, σκέψη 72).
- 115 Συναφώς, η αιτιολογία που παρέθεσε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, η οποία τονίζει την ύψιστη σημασία που έχει η διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας, αρκεί ώστε να προσδιοριστεί ο επιδιωκόμενος σκοπός γενικού συμφέροντος. Συγκεκριμένα, το επιχείρημα αυτό πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα των διαφόρων πράξεων στο πλαίσιο εκδόσεως των οποίων εντάσσεται η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 116 Όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 89 της παρούσας απόφασης, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου την οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα δεν είναι λυσιτελής.
- 117 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο υπογράμμισε, αφενός, ότι οι περιορισμοί αφορούν μόνον ένα τμήμα του ενεργητικού της αναιρεσείουσας και, αφετέρου, ότι τα άρθρα 9 και 10 του κανονισμού 423/2007 προβλέπουν ορισμένες εξαιρέσεις που παρέχουν στις οντότητες που θίγονται από τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων τη δυνατότητα να καλύψουν τις βασικές τους δαπάνες. Η εκτίμηση αυτή συνιστά σιωπηρή αλλά επαρκή επιβεβαίωση της συμφωνίας των εν λόγω μέτρων με την αρχή της αναλογικότητας.

- 118 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ο δεύτερος επικουρικός προβαλλόμενος λόγος αναιρέσεως.

Επί του τρίτου επικουρικός προβαλλόμενου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως που προκύπτει από την εγγραφή και διατήρηση της αναιρεσείουσας στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα V του κανονισμού 423/2007

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 119 Η αναιρεσείουσα επικαλείται τον κανονισμό (ΕΚ) 1100/2009 του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2009, για την εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 και την κατάργηση της απόφασης 2008/475/ΕΚ (ΕΕ L 303, σ. 31). Ο κανονισμός αυτός συνιστά νέο στοιχείο που καθιστά δυνατό στην αναιρεσείουσα να προβάλει νέους λόγους αναιρέσεως. Από έγγραφο όμως του Συμβουλίου της 18ης Νοεμβρίου 2009 προκύπτει ότι ο λόγω κανονισμός στηρίζεται τόσο στους δικαιολογητικούς λόγους που είχαν οδηγήσει στην αρχική εγγραφή της αναιρεσείουσας στον κατάλογο του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007 όσο και σε νέα στοιχεία περιλαμβανόμενα σε έγγραφο του Συμβουλίου της 1ης Οκτωβρίου 2009. Κατά το μέτρο που το Δικαστήριο εκτιμά ότι η κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής από την (νυν) αναιρεσείουσα κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν συνεπάγεται σαφή αντίκρουση, έστω και σιωπηρή, του ισχυρισμού του Συμβουλίου ότι συμμετείχε στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, παρέχεται πλέον η δυνατότητα στην αναιρεσείουσα να αμφισβητήσει ρητώς τον ισχυρισμό αυτόν.
- 120 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών εγγράφοντας και διατηρώντας την στον κατάλογο του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007 και παραπέμπει συναφώς στο σύνολο των εγγράφων που κατέθεσε προς αμφισβήτηση του κανονισμού 1100/2009.

- 121 Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή φρονούν ότι ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος, διότι έχει ως συνέπεια να υποβάλλεται στην κρίση του Δικαστηρίου διαφορά με περιεχόμενο ευρύτερο εκείνου που είχε η διαφορά την οποία εκδίκασε το Πρωτοδικείο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 122 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο κανονισμός 1100/2009 συνιστά νέο στοιχείο που παρέχει στην αναιρεσείουσα τη δυνατότητα να προβάλει νέο λόγο αναιρέσεως, αρκεί η διαπίστωση ότι ο λόγος αυτός αφορά την ουσία της διαφοράς και όχι την αναιρετική διαδικασία. Στο πλαίσιο όμως της αναιρετικής διαδικασίας, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της νομικής λύσεως που δόθηκε σε σχέση με τους λόγους που προβλήθηκαν και εξετάστηκαν πρωτοδικώς ή τους οποίους όφειλε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το Πρωτοδικείο.
- 123 Επομένως, ο εν λόγω λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος.
- 124 Δεδομένου ότι δεν έγινε δεκτός κανένας από τους λόγους αναιρέσεως που προέβαλε η αναιρεσείουσα, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 125 Κατά το άρθρο 122 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται και επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του εν λόγω Κανονισμού, που εφαρμόζεται στην κατ' αναίρεση διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του

νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η αναιρεσεύουσα ηττήθηκε και το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή υπέβαλαν σχετικό αίτημα, η αναιρεσεύουσα πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**

- 2) Καταδικάζει την Bank Melli Iran στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)